

Wsparcie inwestycji dla największych – MŚP na marginesie

Wstęp

Według danych z raportu pt. *Jak obudzić inwestycje w Polsce*, przedstawionego przez organizację Pracodawców RP, inwestycje w Polsce ogółem wynoszą 17% PKB i odstają zarówno od średniej UE (22%) jak i USA (22%)¹. Natomiast inwestycje przedsiębiorstw w naszym kraju „stanowią zaledwie ok. 9% PKB, podczas gdy w Unii Europejskiej średnio 13%, a w krajach regionu nawet 14-16% PKB”². Oznacza to, że polska gospodarka jest mniej odporna, a firmy słabsze i mniej produktywne. Potrzeba zatem pobudzenia w obszarze inwestycji prywatnych w wielu sektorach gospodarki. Potrzebuje tego również rzemiosło. Niestety nie ma zbyt wielu publicznych źródeł finansowania wsparcia dla organizacji rzemiosła, poza dedykowanym programem „Polski Inkubator Rzemiosła”. W starciu z automatyczną, masową produkcją dawny świat rzemiosła uległ znacznemu przekształceniu, a umiejętności i kompetencje społeczne rzemieślników, którym się powiodło, są często bliskie współczesnym artystom i projektantom. Z jednej strony rzemiosło przyjęło nowoczesne technologie, narzędzia i maszyny (np. branża drzewno-meblarska), z drugiej – weszło w świadczenie usług i wytwarzanie produktów premium o wysokiej jakości i cenie (np. branża złotniczo-jubilerska). Tradycyjne zakłady, które nie uległy temu przekształceniu i nie wypracowały sobie pozycji rynkowej, zmagają się z trudnościami i zwykle nierówną walką o klientów.

Jeśli chodzi o wsparcie finansowe to raport z grudnia 2025 r. pt. *Inwestycje jako fundament nowego modelu rozwoju Polski* pokazuje, że „w 2024 r. 96 proc. przedsiębiorstw w Polsce finansowało inwestycje ze środków własnych, a tylko 38 proc. sięgało po kredyt i pożyczki”³. Mając na uwadze odsetek firm inwestujących w 2024 r. w zależności od wielkości to 83% stanowiły przedsiębiorstwa duże, 81% średnie, 71% małe, natomiast mikro 68%⁴. W zależności od podejścia do inwestycji, liderami rozwoju są według wyników ww. raportu firmy średnie (25%). Silny nacisk na ekspansję na rynkach zagranicznych stawiają przedsiębiorstwa duże

¹ J. Makowiecka-Gatza, K. Sobolewski i in., *Jak obudzić inwestycje w Polsce*, Pracodawcy RP, Warszawa, sierpień 2025 – styczeń 2026, s. 70.

² Tamże, s. 3.

³ P. Umiński, O. Samołyk, A. Piłat, M. Walewski i in., *Inwestycje jako fundament nowego modelu rozwoju Polski*, Departament Badań i Analiz Banku Gospodarstwa Krajowego, Polski Instytut Ekonomiczny, Warszawa, grudzień 2025 r., https://www.bgk.pl/files/public/user_upload/20251209_Raport_o_inwestycjach.pdf, s. 5.

⁴ Tamże, s. 17.

(23%), podczas gdy wśród firm małych dominującą aktywnością rozwojową jest wdrażanie oprogramowania (32%). Z kolei mikroprzedsiębiorstwa są najbardziej zachowawcze w swoich działaniach (50%)⁵. Jak podaje Polski Instytut Ekonomiczny „1/3 firm uważa, że dostęp do finansowania zewnętrznego sprzyja rozwojowi ich firmy (...). Wyraźnie rzadziej wskazywały na taką zależność mikro- i małe przedsiębiorstwa (odpowiednio 29 proc. i 27 proc.), a częściej średnie (38 proc.). Z kolei wśród dużych firm aż 46 proc. uznało dostęp do finansowania zewnętrznego za istotny czynnik rozwoju”⁶.

W 2026 roku wykazie prac Rady Ministrów opublikowano *Projekt uchwały Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego programu rozwoju pod nazwą „Program rozwoju inwestycji w polskiej gospodarce do 2035 roku”* (numer projektu: IPRO3), którego głównym celem ma być poprawa konkurencyjności polskiej gospodarki poprzez wspieranie inwestycji realizowanych przez polskie i zagraniczne duże przedsiębiorstwa, jak i firmy z sektora MŚP. Program obejmuje trzy rodzaje inwestycji: kluczowe inwestycje sektorowe i technologiczne, inwestycje rozwojowe oraz inwestycje usługowe realizujące procesy istotne dla gospodarki⁷. Uchwała wdrażająca ma zostać przyjęta w III kwartale 2026 r., a za projekt odpowiedzialne będzie Ministerstwo Rozwoju i Technologii. Czy program wsparcia inwestycji do 2035 r. pozostanie w zasięgu MŚP? Czy będzie osiągalny tylko dla dużych firm?

Istota Programu rozwoju inwestycji w polskiej gospodarce do 2035 roku

Opracowany przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii *Program rozwoju inwestycji w polskiej gospodarce do 2035 roku* ma zastępować dotychczasowy instrument wsparcia dla najbardziej istotnych projektów inwestycyjnych, realizowanych w latach 2011-2030⁸. Według dr. hab. Dominika Kopińskiego (Starszego Doradcy w Zespole Gospodarki Światowej Polskiego Instytutu Ekonomicznego) – „Program 2035 stanowi istotny krok naprzód wobec poprzednika, wzmacniając ocenę jakościową projektów”⁹. Podstawowym celem ustanowienia „Programu rozwoju inwestycji w polskiej gospodarce do 2035 roku” jest stworzenie instrumentu wsparcia dla przedsiębiorców. Pozwoli to Polsce na konkurowanie o najbardziej innowacyjne

⁵ Tamże, s. 39.

⁶ A. Szymańska, *Polskie firmy rzadko korzystają z finansowania zewnętrznego* [w:] „Tygodnik Gospodarczy PIE”, Nr 28/2026, https://pie.net.pl/wp-content/uploads/2026/07/Tygodnik-PIE_28-2026.pdf, s. 5.

⁷ P11 – Program Rozwoju Inwestycji w Polskiej Gospodarce do 2035 roku, <https://www.gov.pl/web/priorytety/p11>

⁸ Program rozwoju inwestycji do 2035 roku, <https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologia/program-rozwoju-inwestycji-do-2035-roku>

⁹ D. Kopiński, *Program wsparcia inwestycji do 2035 r. promuje nowoczesne sektory i jakość inwestycji* [w:] „Tygodnik Gospodarczy PIE”, Nr 21/2026, https://pie.net.pl/wp-content/uploads/2026/05/Tygodnik-PIE_21-2026.pdf, s. 9.

i zaawansowane technologicznie projekty inwestycyjne¹⁰ i tym samym zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej Polski, poprzez stymulację napływu nowych projektów inwestycyjnych o istotnym znaczeniu dla rozwoju gospodarczego kraju¹¹. **Głównym celem Programu jest zatem „poprawa konkurencyjności polskiej gospodarki poprzez wspieranie inwestycji realizowanych przez polskie i zagraniczne firmy z sektora, małych, średnich i dużych przedsiębiorstw”¹²**. Realizacji celu głównego będą służyć następujące cele szczegółowe¹³:

1. Zwiększenie bezpieczeństwa gospodarczego poprzez wzmocnienie odporności łańcuchów dostaw;
2. Zwiększenie suwerenności technologicznej i produkcyjnej Polski;
3. Komercjalizacja technologii deep tech, skalowanie działalności startupów i innowacyjnych MŚP;
4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego, w tym przyspieszenie rozwoju społeczno-gospodarczego regionów, w szczególności regionów o niższym poziomie rozwoju;
5. Wzrost zaawansowania technologicznego, robotyzacji, automatyzacji i wydajności w procesach produkcyjnych i usługowych.

Wsparcie w ramach omawianego Programu polegać będzie na otrzymaniu pomocy publicznej w postaci dotacji, która będzie udzielana z tytułu¹⁴:

- kosztów inwestycji w rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne i prawne;
- szacunkowych kosztów płacy związanych z miejscami pracy utworzonymi w następstwie inwestycji początkowej.

Program zaadresowany jest do przedsiębiorców prowadzących lub rozpoczynających działalność na obszarze Polski. Jednak duży oraz średni przedsiębiorca mogą uzyskać pomoc publiczną wyłącznie pod warunkiem zobowiązania się do podjęcia współpracy naukowej lub edukacyjnej. Zobowiązanie dotyczące takiej współpracy jest realizowane poprzez poniesienie w okresie realizacji lub utrzymania inwestycji kosztów w wysokości co najmniej 10% wartości, przyznanej na podstawie ww. Programu, pomocy publicznej¹⁵.

¹⁰ Ocena Skutków Regulacji Projektu uchwały Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego programu rozwoju pod nazwą „Program rozwoju inwestycji w polskiej gospodarce do 2035 roku”, <https://www.gov.pl/attachment/b2a74d0d-7cfd-47ec-a497-a4db1a7e5ad0>, s. 1.

¹¹ Tamże.

¹² Tamże, s. 4.

¹³ Tamże.

¹⁴ Program rozwoju inwestycji w polskiej gospodarce do 2035 roku, Ministerstwo Rozwoju i Technologii, Warszawa 2026, <https://www.gov.pl/attachment/864e346f-f144-4ef3-9987-edda147e4711>, s. 9.

¹⁵ Tamże.

Wsparcie przyznawane będzie na następujące rodzaje inwestycji¹⁶:

1. **Kluczowa inwestycja sektorowa i technologiczna** – realizowana w: sektorze technologii cyfrowych, mikroelektroniki i fotoniki; sektorze technologii sprzyjających przejściu na gospodarkę niskoemisyjną; sektorze biotechnologii i biomedycyny; sektorze rolnictwa precyzyjnego i spożywczym; sektorze lotniczym i kosmicznym; sektorze przemysłu obronnego.
2. **Inwestycja rozwojowa** – to inwestycja produkcyjna będąca inwestycją początkową lub inwestycją początkową, która zapoczątkuje nową działalność gospodarczą, w rozumieniu Programu charakteryzująca się wysokimi kosztami inwestycji i znaczną liczbą nowych miejsc pracy. Inwestycje tego rodzaju mają szczególne znaczenie dla rozwoju regionalnego, a także szeroko rozumianego rozwoju gospodarczego całego kraju.
3. **Kluczowa inwestycja usługowa** – to inwestycja będąca inwestycją początkową lub inwestycją początkową, która zapoczątkowuje nową działalność gospodarczą, w ramach której realizowane będą m.in.: usługi związane z programowaniem, doradztwem w zakresie informatyki; usługi przetwarzania danych, usługi zarządzania stronami internetowymi (hosting) czy usługi w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych i in.

Tabela 1. *Program rozwoju inwestycji w polskiej gospodarce do 2035 r. – kryteria wejściowe*

Typ inwestycji	Wartość minimalnych kosztów inwestycyjnych (mln zł) / minimalna liczba nowych miejsc pracy					
	Na pozostałym obszarze kraju			Obszar preferencyjny		
	Wielkość przedsiębiorcy			Wielkość przedsiębiorcy		
	Duży	Średni	Mały	Duży	Średni	Mały
Kluczowa inwestycja sektorowa i technologiczna	100/0	30/0	10/0	50/0	15/0	5/0
Inwestycja rozwojowa	500/100	500/100	500/100	250/50	250/50	250/50
Kluczowa inwestycja usługowa	0/60	0/60	0/60	0/30	0/30	0/30

Zródło: *Ocena Skutków Regulacji Projektu uchwały Rady Ministrów w sprawie...*, wyd. cyt., s. 5.

¹⁶ Tamże.

Przedsiębiorca ubiegający się o pomoc deklaruje we wniosku zobowiązanie do zrealizowania co najmniej pięciu wskaźników jakościowych, które dotyczą w szczególności¹⁷:

1. prowadzenia działalności B+R w Polsce;
2. robotyzacji i automatyzacji procesów;
3. inwestycji w OZE, efektywność energetyczną i gospodarkę o obiegu zamkniętym;
4. cyberbezpieczeństwa;
5. współpracy z krajowymi podmiotami (w tym startupami i MŚP);
6. działań na rzecz obronności;
7. rozwoju kompetencji i poprawy warunków pracy.

Z Programu można będzie więc skorzystać pod warunkiem m.in¹⁸: utworzenia nowych miejsc pracy; poniesienia określonych kosztów inwestycyjnych; zrealizowania zdefiniowanych w programie wskaźników jakościowych. „Łączna kwota pomocy udzielanej na podstawie (...) Programu dla jednego przedsiębiorcy lub grupy kapitałowej w związku z realizowaną inwestycją nie może przekroczyć równowartości **250 milionów zł**”¹⁹. Program obowiązuje w latach 2026-2035 i jest finansowany ze środków budżetu państwa, a całkowity budżet przeznaczony na realizację tego programu to 4,5 mld zł.²⁰

Wpływ nowego programu na rynek pracy – zdaniem Ministerstwa

Według Oceny Skutków Regulacji omawianego Programu „przyciąganie atrakcyjnych inwestycji oraz ich realizacja będzie miała korzystny wpływ na rozwój polskiej gospodarki, co wpłynie pozytywnie na rynek pracy”²¹. Rozwój nowych inwestycji będzie przekładał się na tworzenie nowych miejsc pracy i wzrost zatrudnienia. Ministerstwo Rozwoju i Technologii szacuje, że „przedsiębiorstwa, które podpiszą umowy w ramach nowego programu i otrzymają wsparcie w latach 2027-2036 stworzą w ramach swoich inwestycji łącznie 6 750 nowych miejsc pracy”²². Zakorzenienie nowych firm w regionie zwiększy jego uprzemysłowienie, wspomogą rozwój infrastrukturalny oraz będzie miało pozytywny wpływ na rozwój kompetencji pracowników. Ponadto wspierane inwestycje będą tworzyły „efekt spillover” (inaczej efekt rozlania lub efekt zewnętrzny), wpływając na inne podmioty i cały lokalny ekosystem

¹⁷ Nowy rządowy Program inwestycyjny do 2035 r., <https://kpmg.com/pl/pl/wiedza/podatki/nowy-rzadowy-program-inwestycyjny-do-2035-r.html>

¹⁸ Program rozwoju inwestycji do 2035 roku, wyd. cyt.

¹⁹ Program rozwoju inwestycji w polskiej gospodarce do 2035 roku, wyd. cyt., s. 15.

²⁰ Tamże, s. 10.

²¹ Ocena Skutków Regulacji Projektu uchwały Rady Ministrów w sprawie..., wyd. cyt., s. 15.

²² Tamże, s. 14.

gospodarczy. Efekt ten zdaniem Ministerstwa będzie widoczny m.in. poprzez transfer wiedzy i technologii²³. Poza tym dzięki pomocy publicznej średnie firmy zacieśnią współpracę z nauką, a dotacje na automatyzację i robotyzację napędzą ich innowacyjność. Natomiast zwiększenie skali i potencjału ekonomicznego pozwoli mikro i małym firmom na bezpieczne powiększanie struktur oraz wzrost znaczenia na rynku. Określono również wpływ finansowy Programu na przedsiębiorców (zarówno dużych jak i MŚP) i przedstawiono szacowane zyski netto, uzyskane w ciągu okresu od podpisania umowy do końca okresu trwania Programu. **Według Oceny Skutków Regulacji Projektu, w ciągu analizowanych 10 lat, sektor MŚP otrzyma łącznie 148,6 mln zł bezpośredniego wsparcia finansowego (w stałych cenach z 2025 r.)**²⁴.

Stanowiska organizacji pracodawców

Związek Rzemiosła Polskiego pozytywnie ocenia podejście oparte na kontynuacji instrumentu wsparcia dla przedsiębiorców w postaci programu dotacji na inwestycje. Jednak biorąc pod uwagę kryteria wyodrębnione w omawianym Programie ZRP przewiduje, że projekt będzie prawdopodobnie osiągalny głównie dla dużych firm i, na tym etapie oraz w tym kształcie, jest w znikomym zasięgu MŚP. Z uwagi na utrzymującą się niską skłonność do inwestycji przedsiębiorstw w Polsce proponujemy dodanie pogłębionej analizy dotyczącej sektora rzemiosła. Związek Rzemiosła Polskiego jest zdania, że wartość minimalnych kosztów inwestycyjnych oraz liczba nowych miejsc pracy – czyli kryteria wejścia – dla mikro, małych i średnich firm są zbyt wygórowane, a premiowanie za realizację wszystkich 10 wskaźników jakościowych to niesprawiedliwy chwyt wobec najmniejszych firm. Poza tym kolejna skomplikowana procedura składania wniosku, sprawozdawczość a przy tym widmo nadmiernej kontroli i kar to zbyt dużo jak na Polskie MŚP, które już w poprzedniej wersji programu były w praktyce niemalże nieobecne.

Program w niewystarczający sposób akcentuje znaczenie przedsiębiorstw rzemieślniczych, jako stabilizatora lokalnych rynków pracy, źródła kształcenia zawodowego oraz czynnika rozwoju gospodarczego miast średnich i mniejszych. Powinien uwzględniać uproszczenie procedur dla MŚP czy rozwój mikro innowacji. Warto wprowadzić zapisy o dotacjach dla najmniejszych firm zatrudniających uczniów i inwestujących w rozwój. Dla rzemiosła problemem jest m.in. międzypokoleniowy transfer wiedzy i mistrzostwa zawodowego, który uwidacznia się w braku mistrzów chcących szkolić uczniów w niektórych zawodach oraz

²³ Tamże, s. 15.

²⁴ Tamże, s. 13.

narzędzi dydaktycznych dostosowanych do potrzeb i oczekiwań zarówno mistrza jak i ucznia. Organizacje samorządu gospodarczego rzemiosła prowadzą różne działania wspierające seniorów, doceniając ich wiedzę i doświadczenie. Niestety nie ma zbyt wielu publicznych źródeł finansowania wsparcia dla seniorów przez rzemiosło, poza dedykowanym programem „Polski Inkubator Rzemiosła”, zakładającym wsparcie instytucjonalne i infrastrukturalne organizacji rzemieślniczych oraz rozwój i promocję kształcenia dualnego w rzemiośle. Aby polskie firmy mogły się rozwijać trzeba tworzyć optymalne warunki inwestowania dla wszystkich przedsiębiorców. Należy zgodzić się ze stwierdzeniem Związku Przedsiębiorców i Pracodawców, że „kolejne dotacje dla dużych zagranicznych inwestorów oraz zwiększanie obciążeń regulacyjnych małych przedsiębiorców spowolnią, a nie przyspieszą rozwój Polski”²⁵. Trzeba zatem: maksymalnie uprościć proces składania wniosków dla sektora rzemiosła oraz proces sprawozdawczy a także zaniechać dla sektora MŚP obowiązku alokowania minimum 10% wartości przyznanej pomocy na cele współpracy naukowej/edukacyjnej.

Konfederacja Lewiatan uważa, że Polska powinna skutecznie konkurować o nowe projekty i „popiera kontynuację systemu dotacyjnego wsparcia inwestycji”²⁶, zwracając uwagę na to, że płynne zastąpienie poprzedniego programu nowym to pilna potrzeba. Jednak zauważa, że Program ten skierowany jest w głównej mierze do dużych przedsiębiorstw, realizujących bardzo kosztowne inwestycje, a małe i średnie firmy pozostają poza jego realnym zasięgiem. Podstawowe problemy dla sektora MŚP według Konfederacji Lewiatan to²⁷: bardzo wysokie bariery wejścia; wymogi jakościowe, stanowiące istotną barierę finansową²⁸; obowiązek współpracy naukowej lub edukacyjnej; skomplikowana procedura, a co za tym idzie znacznie wyższy koszt udziału w programie dla tego sektora. W przedstawionym stanowisku Konfederacja Lewiatan zauważa, że dotychczasowy program grantowy został zdominowany przez największych graczy – „duże przedsiębiorstwa stanowiły 85,2% wszystkich beneficjentów, odpowiadały za 96% wszystkich nakładów inwestycyjnych i stworzyły 98,6% nowych miejsc pracy”²⁹. Ponadto „inwestorzy zagraniczni odpowiadali za 79,4% nakładów inwestycyjnych oraz za 96,5% utworzonych miejsc pracy. Polskie małe i średnie przedsiębiorstwa były w praktyce

²⁵ *Rola mikrofirm w polskiej gospodarce*, Związek Przedsiębiorców i Pracodawców, <https://zpp.net.pl/rola-mikrofirm-w-polskiej-gospodarce/>

²⁶ *Stanowisko Konfederacji Lewiatan do projektu uchwały Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego programu rozwoju pod nazwą „Program rozwoju inwestycji w polskiej gospodarce do 2035 roku”*, Konfederacja Lewiatan, Warszawa, 8 czerwca 2026 r., <https://lewiatan.org/wp-content/uploads/2026/06/2026.06.08-stanowisko-Konfederacji-Lewiatan-do-Programu-rozwoju-inwestycji-w-polskiej-gospodarce-do-2035-r.pdf>, s. 2.

²⁷ Tamże, s. 2-3.

²⁸ *Program rozwoju inwestycji do 2035 roku faworyzuje duże firmy*, <https://lewiatan.org/program-rozwoju-inwestycji-do-2035-roku-faworyzuje-duze-firmy/>

²⁹ *Stanowisko Konfederacji Lewiatan do projektu uchwały Rady Ministrów...*, wyd. cyt., s. 2.

niemal nieobecne”³⁰. Zdaniem tej organizacji „bez zmian w progach inwestycyjnych i wymogach jakościowych nowy program, mimo deklaracji o wspieraniu MŚP i startupów, pozostanie narzędziem dla największych inwestorów”³¹. Mając na uwadze rzeczywiste wsparcie dla sektora MŚP, organizacja ta apelowała m.in. o³²:

- stworzenie odrębnej, uproszczonej ścieżki dla MŚP;
- zmniejszenie liczby obowiązkowych wskaźników jakościowych dla MŚP;
- uproszczenie procedury oceny, sprawozdawczości i kontroli dla MŚP;
- zniesienie/złagodzenie obowiązku współpracy naukowej lub edukacyjnej dla średnich przedsiębiorstw;
- wprowadzenie odrębnych wskaźników monitorujących udział MŚP zarówno w liczbie beneficjentów, jak i w wartości udzielonej pomocy.

Na podobne problemy wskazali **Pracodawcy RP**. W przedstawionych *Uwagach do projektu uchwały Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego programu rozwoju pod nazwą "Program rozwoju inwestycji w gospodarce do 2035 roku"* organizacja ta twierdziła, że chociaż „Program oferuje mniejszym firmom udogodnienia takie jak niższe wymagania kapitałowe, większe wsparcie czy krótszy czas trwania projektów”³³, to jednak barierą pozostają skomplikowane procedury aplikacji, czy rygorystyczne wymogi formalne i jakościowe, które mogą w praktyce zniechęcać mikro- i małe przedsiębiorstwa do procesu aplikacji. Obecna konstrukcja systemu opiera się na bardzo rygorystycznych obowiązkach sprawozdawczych, drastycznie rosnących kosztach, a kierunek zmian polegający na wprowadzeniu wymogu współpracy naukowej lub edukacyjnej niesie ryzyko generowania relacji o charakterze czysto formalnym, de facto fasadowym, które nie będą odpowiadać realnym potrzebom biznesowym oraz celom realizowanych projektów inwestycyjnych. W celu optymalizacji funkcjonowania Programu, organizacja Pracodawców RP postuluje o podjęcie działań w trzech kluczowych obszarach³⁴: precyzyjnego zdefiniowania zasad rządzących wybranymi kryteriami; wydania oficjalnych wytycznych interpretacyjnych i rozbudowania bazy narzędzi doradczo wspierających dla sektora prywatnego.

³⁰ Tamże.

³¹ Tamże.

³² Tamże, s. 4.

³³ *Uwagi do projektu uchwały Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego programu rozwoju pod nazwą "Program rozwoju inwestycji w gospodarce do 2035 roku"*, Pracodawcy RP, Warszawa, 11 czerwca 2026 r., https://pracodawcyrp.pl/api/media/file/0385_MFiG_P.%20Min.%20A.Doma%C5%84ski_Pismo%20dot.%20proj.%20uchwa%C5%82y%20RM%20ws.%20ust.%20wielolet.%20prog.%20rozwoju%20pn._Program%20rozwoju%20inwestycji%20w%20gospodarce%20do%202035%20r.pdf, s. 1-2.

³⁴ Tamże, s. 4.

Podsumowanie

Można powiedzieć, że programy grantowe w omawianym powyżej kształcie są skrojone pod wielkie korporacje (często z kapitałem zagranicznym), co stawia zwłaszcza polskie mikro firmy rzemieślnicze na straconej pozycji. Przypomnieć należy, że przedsiębiorcy zatrudniający mniej niż 10 osób stanowią w Polsce 96%, a w UE 94,4% wszystkich firm³⁵. W celu inwestycyjnego rozwoju rzemiosła i wsparcia rzemieślników w łączeniu tradycji rzemieślniczych z nowoczesnością oraz wzmacnianie konkurencyjności rzemiosła na rynku krajowym i zagranicznym, warto byłoby, podczas tworzenia *Programu rozwoju inwestycji w polskiej gospodarce do 2035 roku*, skorzystać ze *Strategii Rozwoju Rzemiosła Polskiego w nowej rzeczywistości na lata 2025-2029*. Została ona opracowana z myślą o realnych potrzebach środowiska rzemieślniczego i opiera się na trzech filarach: edukacji, cyfryzacji, promocji – tym samym stanowi spójny plan działania, który pomoże rzemiosłu skuteczniej odpowiadać na wyzwania.

Dzięki wsparciu inwestycji w rzemiosło nastąpi wzrost odporności gospodarczej sektora oraz wykorzystanie nowoczesnych technologii i innowacji w działalności rzemieślniczej. Tworząc prawo powinniśmy pamiętać, że to mikro firmy pełnią rolę inkubatora przedsiębiorczości, są amortyzatorem rynku pracy i siecią krwionośną gospodarki lokalnej³⁶. Tym bardziej, że mamy wiele do nadrobienia w kwestii inwestycji – „w porównaniu z krajami regionu inwestycje w Polsce musiałyby wzrosnąć o ponad 8% PKB, tj. o połowę, by wyrównać aktualny poziom nakładów, nie mówiąc o nadrobieniu historycznych zaległości”³⁷. Zatem współpraca w celu tworzenia przyjaznego otoczenia inwestycyjnego dla firm rzemieślniczych powinna być priorytetem.

Bibliografia

- Dlaczego mikroprzedsiębiorcy nie są problemem polskiej gospodarki? – mity i fakty*, <https://zpp.net.pl/dlaczego-mikroprzedsiębiorcy-nie-sa-problemem-polskiej-gospodarki-mity-i-fakty/>
- Kłosiewicz-Górecka U., Rozbicka I., Szymańska A., Wincewicz-Price A., Zybertowicz K., *Aktywność inwestycyjna polskich firm – skala i bariery*, Polski Instytut Ekonomiczny, Warszawa, czerwiec 2025, https://pie.net.pl/wp-content/uploads/2025/06/PIE_raport_

³⁵ *Rola mikrofirm w polskiej gospodarce*, wyd. cyt.

³⁶ *Dlaczego mikroprzedsiębiorcy nie są problemem polskiej gospodarki? – mity i fakty*, <https://zpp.net.pl/dlaczego-mikroprzedsiębiorcy-nie-sa-problemem-polskiej-gospodarki-mity-i-fakty/>

³⁷ J. Makowiecka-Gatza, K. Sobolewski i in., *Jak obudzić inwestycje w Polsce*, wyd. cyt., s. 70.

Aktywnosc-inwestycyjna-polskich-firm.pdf

Kopiński D., *Program wsparcia inwestycji do 2035 r. promuje nowoczesne sektory i jakość inwestycji* [w:] „Tygodnik Gospodarczy PIE”, Nr 21/2026, https://pie.net.pl/wp-content/uploads/2026/05/Tygodnik-PIE_21-2026.pdf

Makowiecka-Gatza J., Sobolewski K. i in., *Jak obudzić inwestycje w Polsce*, Pracodawcy RP, Warszawa, sierpień 2025 – styczeń 2026.

Nowy rządowy Program inwestycyjny do 2035 r., <https://kpmg.com/pl/pl/wiedza/podatki/nowy-rzadowy-program-inwestycyjny-do-2035-r.html>

Ocena Skutków Regulacji Projektu uchwały Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego programu rozwoju pod nazwą „Program rozwoju inwestycji w polskiej gospodarce do 2035 roku”, <https://www.gov.pl/attachment/b2a74d0d-7cfd-47ec-a497-a4db1a7e5ad0>

P11 – Program Rozwoju Inwestycji w Polskiej Gospodarce do 2035 roku, <https://www.gov.pl/web/priorytety/p11>

Program rozwoju inwestycji do 2035 roku faworyzuje duże firmy, <https://lewiatan.org/program-rozwoju-inwestycji-do-2035-roku-faworyzuje-duze-firmy/>

Program rozwoju inwestycji do 2035 roku, <https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologia/program-rozwoju-inwestycji-do-2035-roku>

Program rozwoju inwestycji w polskiej gospodarce do 2035 roku, Ministerstwo Rozwoju i Technologii, Warszawa 2026, <https://www.gov.pl/attachment/864e346f-f144-4ef3-9987-edda147e4711>

Rola mikrofirm w polskiej gospodarce, Związek Przedsiębiorców i Pracodawców, <https://zpp.net.pl/rola-mikrofirm-w-polskiej-gospodarce/>

Stanowisko Konfederacji Lewiatan do projektu uchwały Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego programu rozwoju pod nazwą „Program rozwoju inwestycji w polskiej gospodarce do 2035 roku”, Konfederacja Lewiatan, Warszawa, 8 czerwca 2026 r., <https://lewiatan.org/wp-content/uploads/2026/06/2026.06.08-stanowisko-Konfederacji-Lewiatan-do-Programu-rozwoju-inwestycji-w-polskiej-gospodarce-do-2035-r.pdf>

06.08-stanowisko-Konfederacji-Lewiatan-do-Programu-rozwoju-inwestycji-w-polskiej-gospodarce-do-2035-r.pdf

Szymańska A., *Polskie firmy rzadko korzystają z finansowania zewnętrznego* [w:] „Tygodnik Gospodarczy PIE”, Nr 28/2026, https://pie.net.pl/wp-content/uploads/2026/07/Tygodnik-PIE_28-2026.pdf

Umiński P., Samołyk O., Piłat A., Walewski M. i in., *Inwestycje jako fundament nowego modelu rozwoju Polski*, Departament Badań i Analiz Banku Gospodarstwa Krajowego, Polski Instytut Ekonomiczny, Warszawa, grudzień 2025 r., https://www.bgk.pl/files/public/user_upload/20251209_Raport_o_inwestycjach.pdf

Uwagi do projektu uchwały Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego programu rozwoju pod nazwą "Program rozwoju inwestycji w gospodarce do 2035 roku", Pracodawcy RP, Warszawa, 11 czerwca 2026 r., https://pracodawcyrp.pl/api/media/file/0385_MFiG_P.%20Min.%20A.Doma%C5%84ski_Pismo%20dot.%20proj.%20uchwa%C5%82y%20RM%20ws.%20ust.%20wielolet.%20prog.%20rozwoju%20pn._Program%20rozwoju%20inwestycji%20w%20gospodarce%20do%202035%20r.pdf

Spis tabel

Tabela 1. *Program rozwoju inwestycji w polskiej gospodarce do 2035 r. – kryteria wejściowe* 4